

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 10 listopada 2023 r.

Poz. 8319

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.1083.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 3 listopada 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr CIV/534/2023 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 30 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, w części określonej w § 4 uchwały, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako: *Konstytucja RP*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 września 2023 r. Rada Gminy Jeleśnia przyjęła uchwałę Nr CIV/534/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, dalej jako „uchwała”.

Przepisem § 2 uchwały Rada Gminy przewidziała, że: *Traci moc uchwała Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Jeleśni oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.*

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że w części § 4 jest ona niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP – Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Z powołanego przepisu Trybunał Konstytucyjny wyprowadza tzw. zasadę przyzwoitej legislacji. Składa się na nią szereg dyrektyw złączonych pod względem aksjologicznym (służą one ochronie wspólnych wartości, jakimi są zaufanie obywateli do państwa i prawa oraz pewność prawa) oraz funkcjonalnym (stanowią dyrektywy kierowane do prawodawcy i odnoszą się do procesu tworzenia prawa). Zasada prawidłowej legislacji została ukształtowana jako system ściśle ze sobą powiązanych dyrektyw adresowanych do prawodawcy, wskazujących jak należy dokonywać zmian prawa w państwie prawnym (K. Działocha, T. Zalasinski, Zasada prawidłowej legislacji jako podstawa kontroli konstytucyjności prawa, Przegląd Legislacyjny 2006, nr 3, s. 6-7). Organ stanowiący gminy również pozostaje związany tymi wytycznymi na etapie stanowienia prawa lokalnego.

Podstawę prawną do podjęcia kwestionowanej uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.), dalej jako: *ustawa*, zgodnie z którym: *rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego*. Jednocześnie art. 9a ust. 2 ustawy stanowi, że *zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta*.

Zauważyć jednakże należy, że na sesji w dniu 28 lipca 2023 r. Rada Gminy Jeleśnia podjęła uchwałę Nr CII/528/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W § 4 tej uchwały Rada Gminy postanowiła, że *Traci moc uchwała Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011 r. w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków*

Zespołu Interdyscyplinarnego w Jeleśni oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Uchwała ta weszła w życie 18 sierpnia 2023 r., co oznacza, że z tym dniem przestała obowiązywać uchwała Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011r.

Jednocześnie zauważyć należy, że rozstrzygnięciem nadzorczym z dnia 1 września 2023 r. organ nadzoru stwierdził nieważność uchwały Nr CII/528/2023 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 28 lipca 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego, w części określonej w § 2 ust. 1 uchwały w zakresie wyrażenia „na jego wniosek, albo”, jako sprzecznej z art. 9a ust. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 ze zm.). Oznacza to, że z obrotu prawnego została wyeliminowana część uchwały w zakresie § 2 ust. 1 uchwały w zakresie wyrażenia „na jego wniosek, albo”, zaś w pozostałej części uchwała Nr CII/528/2023 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 28 lipca 2023 r. nadal obowiązuje.

W rozpatrywanej sprawie należy więc uznać, że uchwała Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011r. utraciła już swą moc obowiązującą w dniu 18 sierpnia 2023 r., zatem w konsekwencji Rada Gminy Jeleśnia utraciła również uprawnienia prawotwórcze w tym zakresie. Nie mogła więc tej uchwały ani zmienić ani uchylić – albowiem nie istnieje ona już w systemie prawnym. Skutek w postaci utraty mocy obowiązującej ww. uchwały nastąpił i niedopuszczalnym jest podejmowanie przez Radę jakichkolwiek regulacji prawnych w tej materii,

W związku z powyższym stwierdzić należy, że przepisem § 4 przedmiotowej uchwały Rada Gminy nie tylko zatem naruszyła prawo albowiem rozstrzygała o nieistniejącym akcie prawnym, ale również nieprawidłowo określiła datę utraty mocy obowiązującej uchwały Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011r. Pozostawienie zatem w obrocie prawnym § 4 uchwały stworzy stan niepewności prawnej po stronie adresatów norm prawnych czy uchwała Nr VI/52/2011 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 20 maja 2011 r. utraciła moc prawną z dniem wejścia w życie uchwały Nr CII/528/2023 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 28 lipca 2023 r. czyli 18 sierpnia 2023 r., czyli z datą wejścia w życie przedmiotowej uchwały, zgodnie z § 5 uchwały, *po upływie 1 dnia od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego*, czyli 11 października 2023 r.

Rada Gminy tym samym istotnie naruszyła prawo, albowiem stanowiła w obszarze uchwały nieistniejącej. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że uchwalenie § 4 uchwały nastąpiło z istotnym naruszeniem art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Organ nadzoru wskazuje, że możliwe jest doprowadzenie do stanu zgodnego z prawem poprzez wyeliminowanie jedynie wyżej wymienionej części uchwały.

Powyżej opisane uchybienia należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, a sprzeczność ta jest oczywista, bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od daty jego podjęcia (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; CBOSA).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr CIV/534/2023 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 30 września 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz